735/05

Den 7. november 2005 blev i sag nr. 66.090:

xxxxx xxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Kommunernes
Pensionsforsikring A/S
Tuborg Havnevej 14
Boks 824
2900 Hellerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikrede, der er omfattet af en arbejdsmarkedspension i Kommunernes Pensionsforsikring A/S, klager over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning ved kritisk sygdom.

Selskabet har over for nævnet tilkendegivet, at det alene har modtaget ansøgning om - og efterfølgende givet afslag på - dækning som følge af tab af erhvervsevne. Klageren har ikke gjort indsigelse mod det af selskabet anførte. Klagesagen vedrører således alene klagerens ret til dækning ved erhvervsevnetab.

Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning under henvisning til, at klageren allerede ved optagelsen i pensionsordningen havde et helbredsmæssigt erhvervsevnetab på 2/3.

Forudsat en række yderligere betingelser opfyldes, giver pensionsordningen ret til udbetaling af invalidesum (gruppelivsforsikring), hvis forsikredes generelle erhvervsevne varigt nedsættes med mindst 2/3. Ved et erhvervsevnetab af den nævnte størrelse giver pensionsordningen desuden ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension. Der er en karensperiode på tre måneder. Ifølge det gældende pensionsregulativ har

den forsikrede dog ikke ret til præmiefritagelse og udbetaling ved erhvervsevnetab, hvis forsikredes erhvervsevne allerede ved optagelsen i pensionsordningen var nedsat i dækningsberettigende grad. Såfremt der i policen er indsat en klausul, opnås der ikke dækning ved tab af erhvervsevne i klausulperioden, hvis erhvervsevnetabet skyldes den eller de lidelser, som den omhandlede klausul vedrører.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1948, primo 2003 påbegyndte et jobtræningsforløb som kontormedhjælper/piccoline på en skole. I forbindelse hermed blev hun optaget i pensionsordningen pr. 1/4 2003. Klagerens optagelse i ordningen skete i første omgang på særlige vilkår, idet hun undlod at afgive de af selskabet ønskede helbredsoplysninger. Efterfølgende fremsendte hun imidlertid de ønskede oplysninger, herunder spørgeskema vedrørende nakke- og ryglidelser. Af spørgeskemaet fremgår bl.a., at hun siden 1999 er opereret for diskusprolapser flere gange. På baggrund af de afgivne helbredsoplysninger blev pensionsordningen herefter ændret, således at den kom til at indeholde de almindelige dækninger. Forsikringen blev dog oprettet med klausul vedrørende de i spørgeskemaet anførte lidelser.

Klageren fratrådte den pensionsgivende stilling den 23/2 2004, og gruppelivsforsikringen ophørte den 1/3 2004.

Den 20/9 2004 modtog selskabet ansøgning om forsikringsdækning ved erhvervsevnetab. Af ansøgningsskemaet fremgår bl.a., at klageren ikke er i arbejde grundet smerter i ryg og ben efter diskusprolapsoperationer. Til brug for sagens behandling indhentede selskabet herefter yderligere lægelige og kommunale oplysninger.

Af statusattest af 2/12 2003 fra klagerens egen læge fremgår:

"**1. Statusbedømmelse på grundlag af patientjournal m.v.**

A: Sygehistorie, diagnoser (latin og dansk), prognose. Evt. planlagt/igangværende behandling eller andre oplysninger ar betydning for sagen.

55-årig kvinde med mangeårig svær ryganamnese samt 2 operationer for discusprolaps. Har siden start på arbejdsprøvningen ca. midt i maj klaget over tiltagende rygsmerter, har ihærdigt forsøgt at få arbejdsdagen til at hænge sammen, dels med lidt

ændrede arbejdstider, men også ved at ændre og øge på medicinen, men er efterhånden blevet nødt til at gå på kompromis med de daglige øvelser, fordi hun ikke magter dem på grund af tiltagende smerter, der er øget i takt med den konstante arbejdsbyrde. Det er gået konstant dårligt siden sommeren og kulminerer ultimo september, hvor hun er sygemeldt i en kortere periode, mærker væsentlig bedring i forbindelse med efterårsferien, men umiddelbart efter start på arbejdet igen nødt til at sygemelde sig på grund af svære rygsmerter. Indlægges den 3.11.2003 på Rheumatologisk Afd., OUH, hvor hun smertebehandles og får fysioterapi. Tilstanden er kronisk dårlig, og prognosen er dårlig, hvis hun skal fortsætte med tilknytning til arbejdsmarkedet. Der er ikke umiddelbart yderligere behandlingsmuligheder, i yderste konsekvens kan der blive behov for akut operation, men det optimale er konservativ behandling med den vanlige faste smertestillende behandling og de daglige øvelser.

B: Vurdering af helbredsforholdenes betydning for sagen (der angives ikke en vurdering af en evt. social ydelses art og omfang)

Umiddelbart findes indikation for ansøgning om førtidspension."

Klagerens egen læge har i specifik helbredsattest af 24/2 2004 bl.a. anført:

"A: Sygehistorie og igangværende behandling

Tidligere:

1982 speciallæge I fysiurgi S.F. på grund af rygsmerter siden 1975. Tilrådes fysisk træning og afsluttes.

1990 E.S., læge i manuel medicin. Behandles med manipulation under diagnoserne cervicothoracalt facetsyndrom C I/C II samt facetsyndrom på Th VII/Th VIII, degeneratio disci intervertebralis lumbalis III seq.

1994 S. Sgh., Medicinsk Afd. 26.9.-6.10.1994, diagnosen degeneratio disci intervertebralis thoracalis og lumbalis. Behandles konservativt.

1994 R. Sygehus, genoptræningsforløb i perioden oktober 1994 til januar 1995.

April 1995 færdselsuheld. Pt. påkørt af anden bil, der ikke overholdt vigepligt, fik efterfølgende accentuerede lænde-ryg-smerter og ømhed i nakke og baghoved. Fik efterfølgende fysioterapeutisk behandling frem til juni 1995 og efterfølgende indlagt

på G. Sgh. 12.6.-18.7.1995 til genoptræningsprogram. På mistanke om cervical discusprolaps vurdering ved Neuromedicinsk Afdeling, Vejle, dette afkræftes.

1996 E.S., læge i manuel medicin, med uændrede store nakkeproblemer samt lændesmerter med udstråling til hø. underextremitet samt periodevise paræsthesier i hø. fod.

1998 O. Universitetshospital, Neurokirurgisk Afd., der gøres akut myelografi og CT-scanning, der afkræfter prolaps. Pt. overflyttes til konservativ behandling ved Rheumatologisk Afd

1999 OUH, Neurokir.Afd. Operation for paramedian venstresidig L5/SI prolaps og efterfølgende ryggenoptræning på R. Sgh.

1999 R. Sygehus. Postoperativ genoptræning.

1999 Med. Afd. C, OUH. 4 mdr. efter operationen for discusprolaps recidiv af gener. Der foretages MR-scanning, hvor der vises postoperativ fibrose og muligvis en lille venstresidig paramedian reprolaps, neurokirurger vurderer, at hovedproblemet er arvævsdannelse, pt. behandles med dynamiske øvelser.

1999 OUH, Afd. C. Genindlægges efter 1 måned under lignende billede. Fornyet CT-scanning af columna lumbalis viser recidivprolaps på ve. L5/SI-niveau med påvirkning af SI-roden, og der opereres. Udskrives atter til ryghold ved fysioterapi i R.

1999 Neurokirurgisk Amb., OUH, revurdering 2 mdr. efter sidste operation, hvor man konkluderer, at det nu drejer sig om kroniske rygsmerter, og at hun fortsat skal konservativt behandles.

2000 marts Med. Afd., S. Sygehus på grund af akut forværring af smerter over måneder, overflyttes til Rheumatologisk Afd. C, OUH. Der findes atter klinisk og radiologisk holdepunkt for en venstresidig L5-prolaps, og pt. opereres uden komplikationer den 6.4.2000 og udskrives atter til ryghold på R. Sygehus.

2000 juli Neurokir. Amb., hvor man atter finder pt. forpint af rygsmerter, og der gentages MR-scanning, der ikke viser recidivprolaps, men følger efter de 3 tidligere operationer samt arvæv.

September 2000 henvises til Tværfagligt Smertecenter, H. Sygehus, indkaldes februar 2002 og far et reelt forløb på Det Tværfaglige Smertecenter med godt resultat.

2003 november Med. Afd., OUH, akut forværring i kroniske rygsmerter. For yderligere aktuelle oplysninger henvises til Statusattest, hvoraf den aktuelle tilstand og for-

værring fremgår, tilstanden er absolut ikke bedret siden november 2003, er derhjemme, men kan ikke udføre sine øvelser, må lægge sig mange gange dagligt og er konstant forpint, har afbrudt nattesøvn på grund af smerterne, er oppegående flere timer om natten. Kan kun foretage ganske let husholdning, er efterhånden også psykisk påvirket af det langvarige, smertefulde forløb.

...

Pt. har en svær kronisk ryglidelse gennem mange år og gennem de sidste år med tendens til akut forværring. Det er helt tydeligt, at aktuelle forværring er kommet, fordi hun har presset sig i forbindelse med arbejdsprøvningen, og hun er desværre endnu ikke restitueret. Pt. er henvist til Smerteklinikken på S. Sygehus, for dog at kunne gøre tilværelsen måske lidt mere tålelig, men pt. kan ikke deltage i en virksomheds praktik, uden at der er væsentlig risiko for yderligere forværring i hendes tilstand.

Behandlingsmulighederne er udtømte, der er kun konservative muligheder som de øvelser, som pt. selv laver derhjemme, når hun kan og ikke har kunnet i flere mdr., eller at give stærkere smertestillende midler, der yderligere kompromitteret patientens funktionsevne."

Overlæge P.E.K., anæstesiologisk afdeling, S. sygehus, har i statusattest af 14/4 2004 anført:

"12 år svære rygsmerter. Opereret for discusprolaps flere gange uden effekt. Patienten kan ikke tilbydes yderligere operativ behandling. Har været på tværfaglig smerteklinik i H. Patienten kan efter min mening ikke gøres smertefri eller genoptrænes til et fast arbejde pga. smerterne og bør tilbydes pension."

Af kommunal ressourceprofil fremgår bl.a.:

"**Helbredsmæssige forholde i relation til arbejdsmarkedet**

Dato	**HELBRED:**
...	...
18/5 2004	Pågældende har i perioden februar 2003 og frem til sygemeldingen i oktober måned 2003 arbejdet i jobtræning på N. Der har væ-

ret tale om lettere sekretariatsopgaver. Hun har stort set i hele perioden haft stærke rygsmerter, men hun har stået perioden igennem uden at hendes kolleger har bemærket problemerne, med det resultat at hun har været fuldstændig udkørt efter arbejde."

Kommunen tilkendte ved afgørelse af 28/7 2004 klageren offentlig førtidspension med virkning fra den 1/8 2004.

På baggrund af de indhentede oplysninger afviste selskabet at yde forsikringsdækning, hvilket selskabet meddelte klageren ved skrivelse af 15/12 2004.

Klageren var utilfreds med selskabets afgørelse, hvorfor hun den 16/12 2004 telefonisk klagede over denne. Den fornyede henvendelse resulterede ikke i en ændring af selskabets afgørelse.

Klageren påstår selskabet tilpligtet at anerkende, at hun er berettiget til dækning ved tab af erhvervsevne. Til støtte herfor har klageren i supplerende redegørelse bilagt klageskemaet bl.a. anført:

"Jeg forstår ikke at afslag fra Sampension der mener, at jeg forinden min jobtræning havde 2/3 erhvervsevnetab. I så fald kunne jeg jo ikke have stået til rådighed for arbejdsmarkedet. Ej heller været tilknyttet AF og henvist til jobtræning. Det var jo ikke arbejdsprøvning. Jeg fik skaderne og smerterne i voldsom grad af mit jobtræningsforløb på skolen.

Da jeg efter mit forløb på H. Smerteenhed havde fået en smertebetinget tålelig hverdag som bedredes som tiden gik - tillige en meget bedre livskvalitet, var det så bekræftende for, at jeg kunne komme på arbejdsmarkedet. Jeg havde bestemt tiltro til at jeg fysisk kunne klare dette. På skolen hvor jeg hurtigt fik et virkeligt godt forhold til alle og blev betroet spændende og store arbejdsopgaver følte jeg mig som en fisk i vandet.

I forbindelse med min førtidspensionssag havde jeg en rigtig forstående og meget kompetent sagsbehandler og faktisk var det ham der mente det muligt og på sin plads at søge om udbetaling fra Sampension pr. gr. af kritisk sygdom (2/3 erhvervsevnetab). Han kunne jo nok for det første se hvor mange smerter jeg havde og for det andet en aldeles anspændt økonomi."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 25/2 2005 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet fastholder, at forsikrede på grundlag af de modtagne helbredspapirer må anses at have et varigt erhvervsevnetab på 2/3 eller mere ud fra helbredsmæssige kriterier ved optagelsen i pensionsordningen 1. april 2003. Dette også selv om forsikrede er beskæftiget i jobtræning, i den pensionsgivende stilling i perioden 1. april 2003 til 23. februar 2004, samt uanset det forhold at forsikrede frem til optagelsen i pensionsordningen, som led i et jobtræningsforløb, modtog arbejdsløshedsunderstøttelse.

...

Ved vurderingen er særligt lagt vægt på, at der har været alvorlige helbredsmæssige problemer lige siden forsikredes start på jobtræning. Hertil kommer, at der ikke ses dokumenteret sådanne objektive forværringer af hendes tilstand under dette forløb, at det skulle kunne begrunde, at erhvervsevnen ikke var nedsat med 2/3 allerede da forsikrede påbegyndte jobtræningsforløbet.

Forsikrede har derfor ikke ret til udbetaling ved erhvervsevnetab og præmiefritagelse, hvis forsikrede ved optagelsen i pensionsordningen har en erhvervsevne, der varigt er nedsat med 2/3 eller mere.

...

Såfremt Ankenævnet for Forsikring ikke er enige med selskabet i, at forsikrede er omfattet af den Generelle begrænsning, som ovenfor beskrevet, skal selskabet gøre gældende, at dersom Ankenævnet for Forsikring fastsætter, at forsikrede har et helbredsmæssigt erhvervsevnetab på 2/3 eller mere, må tidspunktet herfor på grund af der ovenfor omtalte ikke dokumenterede og manglende objektive forandringer ligge efter gruppelivsdækningens bortfald ved fratrædelsen 1. marts 2004.

Gruppelivsdækning kan derfor ikke udbetales på grund af gruppelivsforsikringens bortfald.

Og invalidepension på pensionsordningen kan ikke udbetales alene af den årsag at udbetalingen er klausuleret for udbetaling for de lidelser forsikrede ansøger pension for."

Af klagerens forsikringspolice fremgår:

"Fra den 01.08.2003 gælder følgende klausul:

Pensioner/udbetalinger ved erhvervsevnetab og ret til præmiefritagelse bortfalder, hvis forsikrede helt eller delvist mister sin erhvervsevne inden den 01.08.2013 på grund af den lidelse, der er omtalt på spørgeskema af 28.11.2003 vedrørende nakke- og ryglidelser. Klausulen gælder ikke for gruppelivsforsikringen."

Af pensionsregulativet fremgår:

"**§ 4 Pensionsordningens virkemåde**

...

B. Udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab

Betingelser for udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab

Medarbejderen opnår ret til udbetaling/præmiefritagelse ved erhvervsevnetab, når:

- den generelle erhvervsevne* er varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne, og
- erhvervsevnen i forsikringstiden er nedsat af helbredsmæssige årsager på grund af sygdom eller ulykkestilfælde, som ikke er fremkaldt med forsæt, og
- medarbejderen er fratrådt sin stilling, og
- lønudbetaling er ophørt.

*) Ved den generelle erhvervsevne forstås erhvervsevnen i ethvert erhverv.

...

§ 6 Helbredsbetingelser

...

Klausul

Hvis selskabet i forbindelse med oprettelse af pensionsordningen eller i forbindelse med en senere ændring af pensionsordningen vurderer, at der er en forhøjet risiko for dødsfald og/eller en forhøjet risiko for erhvervsevnetab, oprettes pensionsordningen eller visse pensioner med en klausul. Det betyder, at der ikke opnås dækning ved dødsfald og /eller erhvervsevnetab i klausulperioden, hvis død eller erhvervsevnetab skyldes den eller de lidelser, som har været årsag til klausulen.

...

Når klausul gøres gældende efter medarbejderens erhvervsevnetab, sker der ikke udbetaling fra eller ydes præmiefritagelse på de pensioner, som er omfattet af klausulen. Herefter bortfalder de pensioner, som ellers ville give ret til udbetaling ved erhvervsevnetab, samt andre pensioner, som ikke har opsparet værdi.

...

Generel begrænsning

Medarbejderen har ikke ret til udbetaling ved erhvervsevnetab og præmiefritagelse, hvis medarbejderen ved optagelse i pensionsordningen har en erhvervsevne, der varigt er nedsat med 2/3 eller mere. Hvis KP vurderer, at denne generelle begrænsning kan gøres gældende, betyder det, at der ikke kan opnås dækning fra gruppelivsforsikringen ved erhvervsevnetab. Det betyder også, at der ikke sker udbetaling fra eller ydes præmiefritagelse på pensionsordningen. Herefter bortfalder de pensioner, som ellers ville give ret til udbetaling ved erhvervsevnetab, samt andre pensioner, som ikke har opsparet værdi.

Nævnet udtaler:

Ved sin gennemgang af sagen har nævnet konstateret, at klageren efter at have været sygemeldt på grund af ryglidelse i perioden 1999 - 2000 har stået til rådighed for arbejdsmarkedet frem til begyndelsen af 2003, hvor hun startede i den pensionsgivende

stilling, der var led i en arbejdsprøvning/jobtræningen i oktober 2003. Det er herefter nævnets opfattelse, at klageren allerede ved tiltrædelsen af den pensionsgivende stilling havde mistet 2/3 af erhvervsevnen, hvilket arbejdsprøvningsforløbet efter nævnets opfattelse dokumenterer. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at udbetale erstatning for erhvervsevnetab og yde præmiefritagelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen